

Plan

Gullspångs kommun Barn- och elevhälsoplan

Beslutad av: Barn-, utbildning- och kulturnämnden

Datum och paragraf: 2025-09-25, §128

Dokumentansvarig: Skolchef

Gäller från: 2025-10-01

Diarienummer: BUK 2025-156

**GULLSPÅNGS
KOMMUN**

Innehåll

Inledning.....	3
Definitioner	3
Vision	3
Syfte	3
Mål	3
Systematiskt kvalitetsarbete	4
Barn- och elevhälsan	4
Barnhälsan i förskolan.....	4
Elevhälsan i skolan.....	4
Elevhälsan i fritidshemmet.....	5
Organisation och ansvarsfördelning.....	5
Huvudman	5
Barn- och elevhälsochef.....	5
Rektor.....	5
Förskollärare och arbetslag	6
Lärare	6
Barnhälsans insats	6
Elevhälsans specialpedagogiska insats.....	6
Elevhälsans psykosociala insats	6
Elevhälsans psykologiska insats.....	7
Elevhälsans vägledande insats	7
Elevhälsans medicinska insats	7
Närvaro.....	7
Dokumentation	8
Sekretess.....	8
Styrdokument	8

Inledning

Syftet med Barn- och elevhälsoplanen är att tydliggöra det gemensamma ansvaret samt ansvarsfördelningen för barn- och elevhälsoarbetet som sker inom barn-, utbildning- och kulturnämndens verksamheter.

Definitioner

Till dig som läser Barn- och elevhälsoplanen.

Med barnhälsoarbete och elevhälsoarbete menas det arbete som ständigt bedrivs av all personal inom de olika förskolorna och skolorna. I Gullspångs kommun finns en central barn- och elevhälsa, vilket innefattar professionerna specialpedagog, skolkurator, skolpsykolog, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska samt skolläkare.

I Barn- och elevhälsoplanen kommer begreppen plan, barn och skola att användas i löpande text för att göra texten mer läsvänlig. Med plan avses barn- och elevhälsoplanen och begreppet barn innefattar barn i förskola, elever i grundskola samt anpassad grundskola. Begreppet skola innefattar förskola, skola och anpassad grundskola.

Vision

Genom att samtliga medarbetare tar gemensamt ansvar och arbetar med barn- och elevhälsoarbete på förebyggande, främjande och åtgärdande nivå stärks upplevelsen hos kommuninvånare att barn-, utbildning- och kulturverksamheten är en stabil kärnverksamhet att lita på.

Syfte

Syftet med planen är att den ska vara ett stöd för rektorer och personal i det dagliga barn- och elevhälsoarbetet, samt att säkra barns rätt till likvärdig utbildning. Planen ska ge en helhetssyn av barn- och elevhälsoarbetet och tydliggöra professionerna i barn- och elevhälsan. Skolornas barnhälsoarbete ska utgå från analysen i deras systematiska kvalitetsarbete.

Mål

- I arbetet med barn utgår vi alltid från barnperspektivet, barnets perspektiv och barnrättsperspektivet.
- I arbetet med barn ska all personal förebygga fysisk och psykisk ohälsa, kränkande behandling och diskriminering.
- I arbetet med barn ska all personal skapa en hälsofrämjande lärmiljö och positiva lärandesituationer för att eleverna ska nå kunskapsmålen.
- I arbetet med barn ska all personal i samarbete ge barn stöd och vägledning i att utveckla sin valkompetens inför framtida studie- och yrkesval.

- Barn- och elevhälsan ska finnas tillgängliga för barn, vårdnadshavare och skolpersonal för att tidigt upptäcka och stödja arbetet kring barn i behov av stöd.

Systematiskt kvalitetsarbete

Samtliga förskolor och skolor ska årligen redovisa sitt analysarbete i en kvalitetsrapport. De analyser som barn- och elevhälsan gör utifrån den egna professionsutvecklingen och utifrån det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet ska delges och inkluderas i enheternas kvalitetsrapport.

Barn- och elevhälsan

Barn- och elevhälsan består av professionerna specialpedagog, skolkurator, skolpsykolog, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska samt skolläkare.

Uppdraget består i att bidra med kompetens, information, handledning och utredningar i frågor som har betydelse för barns lärande, utveckling och hälsa. Barn- och elevhälsan arbetar för en säker och god arbets- och lärandemiljö för barnen, träffas regelbundet och finns tillgängliga för alla enheter. Professionerna arbetar på organisation-, grupp-, och individnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet sker kontinuerligt.

Barnhälsan i förskolan

I förskolan finns ingen lagstadgad barnhälsa, men förskolan har enligt Skollagen (2010:800) ett särskilt uppdrag att uppmärksamma och hjälpa de barn som behöver stöd i sin utveckling. Barnhälsoarbetet utgör en integrerad del av förskolans uppdrag och ska finnas i förskolans lärmiljö och i personalens arbete med samtliga barn. Detta innebär att pedagoger i förskolan har ansvar för att:

- vara delaktiga i genomförandet av barnhälsoinsatser
- ta ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för barn i behov av stöd
- skapa delaktighet och inflytande för barn och deras vårdnadshavare i barnhälsoarbetet

Elevhälsan i skolan

All personal som verkar inom grundskolan har enligt Skollag (2010:800) i uppdrag att främja barns hälsa och utveckling samt att förebygga hinder i lärandet. Det handlar om att stärka och bibehålla barns fysiska, psykiska och sociala välbefinnande genom att skapa lärmiljöer som främjar barns utveckling och hälsa.

Hälsa och lärande förutsätter varandra. Att trivas och må bra i skolan är en förutsättning för ett gott studieresultat. Elevhälsoarbete innebär insatser som rör barns lärmiljö och hälsa. Elevhälsoarbete bedrivs i skolans alla miljöer, inte minst i klassrummet där pedagogisk personal spelar en central roll. Det dagliga elevhälsoarbetet ska stärka friskfaktorer och ha en tilltro till att alla barn kan lära sig, utvecklas och nå utbildningens mål.

All personal inom grundskolan har ansvar för att:

- vara delaktiga i genomförandet av elevhälsoinsatser
- ta ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för elever i behov av stöd
- skapa delaktighet och inflytande för elever och deras vårdnadshavare i elevhälsoarbetet
-

Elevhälsan i fritidshemmet

Fritidspedagog/ -lärare har till uppdrag att erbjuda en meningsfull fritid och stödja barns utveckling under skoldagen. Med medvetet valda aktiviteter bidrar fritidshemmen till skolans måluppfyllelse. Elevhälsan har en viktig roll i arbetet, med utgångspunkt i kartläggningar, att avgöra vilket stöd ett barn är i behov under sin vistelse i fritidshemmet.

Organisation och ansvarsfördelning

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklass, grundskola, anpassade grundskolan, finnas elevhälsa. Elevhälsa ska avse specialpedagogiska, psykosociala, psykologiska, vägledande och medicinska insatser. Elevhälsa bygger på samarbete mellan flera funktioner. Det är viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig. I detta avsnitt anges ansvar som åligger förutom elevhälsans professioner, huvudman, rektor, lärare.

Huvudman

Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för förskola, grundskola, anpassad grundskola, och dess elevhälsa. Huvudman ansvarar för att utbildningen genomförs enligt gällande nationella styrdokument genom det systematiska kvalitetsarbetet. I ansvaret ingår att fördela resurser och organisera verksamheten i relation till enheternas behov samt vara vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser (EMI).

Barn- och elevhälsochef

Barn och elevhälsochefen leder och organiserar elevhälsans professioner samt ansvarar för kompetens- och professionsutvecklingen. Regelbundna möten med elevhälsans professioner är en viktig förutsättning för samordning. Tillsammans med övriga verksamhetschefer och rektorerna ansvarar barn- och elevhälsochefen för systematiskt kvalitetsarbete relaterat till elevhälsan. Skolsköterska i elevhälsan är verksamhetschef för den medicinska insatsen enligt hälso- och sjukvårdslag.

Rektor

Det är rektor som har det övergripande ansvaret för barn- och elevhälsoarbetet på sin enhet. Rektor leder och organiserar det lokala elevhälsoarbetet – och beslutar om sin enhets inre organisation. Rektor har en viktig roll för att möjliggöra för lärare att ta tillvara elevhälsans kompetenser i det dagliga arbetet (Ledning och stimulans). Stödjande strukturer är en förutsättning.

Förskollärare och arbetslag

Undervisningen i förskolan sker under ledning av förskollärare och syftar till barns utveckling och lärande. Förskollärare och arbetslag arbetar främjande, förebyggande och inkluderande i förskolan. Varje barns utveckling och lärande följs upp kontinuerligt och systematiskt, dokumenteras och analyseras. Det underlättar utvärderingar av på vilket sätt förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.

Lärare

Läraren planerar och utvecklar undervisningen i samarbete med elevhälsan och formar den utifrån barns och elevers behov. Genom en tillgänglig undervisning stärks varje barns vilja att lära liksom tilliten till den egna förmågan. I lärarens uppdrag ingår att ta ansvar för att i samverkan med kollegor och elevhälsa se till att undervisningen är stimulerande och stödjande hela vägen - från det främjande, till det förebyggande och till det åtgärdande arbetet. Det är det praktiska samarbetet mellan olika professioner som skapar goda förutsättningar för lärare och elever.

Barnhälsans insats

Specialpedagogerna tillsammans med den psykosociala professionen i förskolan bidrar med kompetens i syfte att stödja arbetslag i att skapa goda, inkluderande lärmiljöer som främjar utveckling, lärande och delaktighet för varje barn. Samverkan sker med regionen i form av Småbarnsteamet. Syftet med småbarnsteamet är att tidigt upptäcka barn i behov av tvärprofessionell kartläggning och särskilda stödinsatser.

Elevhälsans specialpedagogiska insats

Elevhälsans specialpedagogiska kompetens har ett särskilt ansvar för att undervisningen görs tillgänglig för varje elev. Att följa upp, utvärdera och tillsammans med lärare och övrig elevhälsa ta ansvar för att lärmiljöer utvecklas i relation till elevers olika behov är en viktig del av uppdraget. Det innebär att kartläggningar görs i samarbete med elevhälsans övriga professioner liksom analyser och bedömningar. Den specialpedagogiska kompetensen har ett särskilt ansvar i arbetet med åtgärdsprogram.

Elevhälsans psykosociala insats

I elevhälsans psykosociala insats ingår att tillföra psykosocial kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete. Det innebär att läraren får hjälp med att utforma undervisningen med utgångspunkt i barns behov.

Elevhälsans psykologiska insats

Skolpsykologens roll i elevhälsan är att bidra till en bred och ökad förståelse kring variationen av barns utveckling, resurser och begränsningar. Det psykologiska perspektivet finns med i bedömningsunderlag som rör barns hälsa och lärande. Skolpsykologer arbetar tvärprofessionellt och deltar i analysarbeten som är kopplade till kartläggningar och utredningar.

Elevhälsans vägledande insats

Elevhälsans vägledande insatser syftar till att all personal i samarbete ska ge stöd och vägledning i att utveckla sin valkompetens inför framtida studie- och yrkesval. Studie- och yrkesvägledarens roll är den individuella vägledningen och vägledningssamtal med eleven. Utöver detta har studie- och yrkesvägledaren en stöttande roll gentemot övrig pedagogisk personal när de ska genomföra studie- och yrkesvägledande aktiviteter med eleverna. Samverkan sker även med externa aktörer.

Elevhälsans medicinska insats

Elevhälsans medicinska insats (EMI) är en egen verksamhetsgren inom den samlade elevhälsan. Den utgörs av skolsköterskor och skolläkare. Professionerna inom EMI bedriver hälso- och sjukvård även när de är verksamma i skolan och ska följa de lagar, regelverk och rådande praxis som finns för svensk hälso- och sjukvård. För EMI ska det av nämnden finnas en utsedd verksamhetschef i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som svarar för den hälso- och sjukvård som utförs. Verksamhetschefen ansvarar för att det finns skolsköterskor och skolläkare med adekvat utbildning och att det finns förutsättningar för att bedriva en god och säker hälso- och sjukvård. Vidare ansvarar verksamhetschefen för att det bedrivs ett systematiskt kvalitet- och patientsäkerhetsarbete. Elevhälsans medicinska insatser är främst förebyggande och hälsofrämjande.

Barnen i skolan ska erbjudas hälsobesök enligt medicinska basprogram. Utöver erbjudandet om hälsobesök erbjuds vaccination i enlighet med det svenska barnvaccinationsprogrammet. Vid hälsobesöken kan skolsköterskan tidigt identifiera problem eller symptom hos elever som kan innebära att de är i behov av särskilt stöd eller andra insatser. Elevhälsans medicinska insats ska i samverkan med barn, vårdnadshavare och skolans övriga personal arbeta för att ge barn kunskap om hälsosamma levnadsvanor samt om faktorer som bidrar till hälsa och ohälsa. Samverkan sker även med externa aktörer.

Närvaro

All pedagogisk personal samt barn- och elevhälsan ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att främja barns närvaro i skola utifrån rådande riktlinjer för skolplikt och närvaro i Gullspångs kommun.

Dokumentation

Som stöd för samtlig personal finns dokumenthanteringsplan som tydliggör hur varje dokument ska journalföras och hanteras.

Sekretess

Samtliga anställda inom skola omfattas av sekretess. Olika grader av sekretess råder inom organisationen och för olika professioner.

Styrdokument

Skollagen (2010:800)

Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Smittskyddslagen (2004:168)

Patientdatalagen (2008:355)

Patientlagen (2001:821)

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Socialtjänstlagen (2001:453)

Vägledning för elevhälsan (2016)

Läroplan för förskola/ grundskola/ fritidshem/ anpassad
grundskola/ gymnasieskola/ anpassad gymnasieskola

Barnkonventionen